

Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu

Kinnitaja: EMSN juhatus
Kuupäev 10.08.2015.
Staatus: lõplik
Versioon 10.08.2015

PEFC EST 2

Protseduurinõuded metsamajandamise ja tarneahela sertifitseerimiseks

1. Dokumendi sisu

Käesolev dokument defineerib nõuded metsaomanikele või –majandajatele, või metsaomanike grupi majandajale ja grupi liikmetele, et kindlustada metsamajandamise sertifitseerimine kooskõlas PEFC Eesti Metsasertifitseerimise Skeemiga.

2. Dokumendi ulatus

Käesoleva dokumendiga määratakse miinimumnõuded metsaomanikele või –majandajatele, või metsaomanike grupi majandajale ja grupi liikmetele metsamajandamise sertifitseerimiseks vastavalt PEFC Eesti Rahvuslikule Metsamajandamise Standardile ning defineeritakse sertifikaadi taotleja või hoidja õigused ja kohustused.

3. Normatiivsed viited

- PEFC Eesti Rahvuslik Metsamajandamise Standard;
- PEFC Tehniline Dokument Lisa 1: Mõisted ja definitsioonid
- PEFC EST 3 – Välisaudiitorite ja sertifitseerimisorganisatsioonide kvalifikatsiooninõuded ning sertifitseerimisprotseduurid;
- PEFC EST 4 – Juhised sertifitseerimisorganisatsioonidele ja audiitoritele metsamajandamise ja tarneahela auditite läbiviimiseks.

4. Terminid ja definitsioonid

PEFC Eesti Metsasertifitseerimise Skeemi kirjeldamisel kasutatud definitsioonid on antud PEFC Tehnilise Dokumendi Lisas 1: Mõisted ja definitsioonid.

Metsaomanik – füüsiline või juriidiline isik, kellele kuulub metsamaa;
Metsamajandaja – isik, kes osutab metsamajandamise teenuseid;

Metsamajandamise sertifikaat – metsaomanikule või –majandajale antud kinnitus, mis tõendab, et metsade majandamisel järgitakse säästva metsamajandamise põhimõtteid.

Metsamajandamise sertifikaat jaguneb:

- (i) **Metsaomaniku sertifikaat** – metsaomanikule antud kinnitus, mis tõendab, et ta järgib metsade majandamisel säästva metsamajandamise põhimõtteid;
- (ii) **Metsamajandaja sertifikaat** – metsamajandajale antud kinnitus, mis tõendab, et ta järgib metsade majandamisel säästva metsamajandamise põhimõtteid.

Ettevõtte – juriidiline isik, kes võtab ümarmaterjali või töödeldud puidu enda valdusesse selle transportimiseks, töötlemiseks või turustamiseks.

Grupiskeemi haldaja – juriidiline isik, kes esindab grupiskeemi liikmed ja kes vastutab, et sertifitseeritud gruppi kuuluvaid metsi majandatakse vastavuses Rahvuslikule Metsamajandamise Standardile ja teistele asjakohastele metsasertifitseerimise skeemi nõuetele. Käesoleva protseduuri raames võib grupiskeemi haldajaks olla:

- 1) juriidiline isik, kes esindab metsaomanikke sertifitseerimisprotsessis;
- 2) juriidiline isik, kes esindab metsandusettevõtteid tarneahela sertifitseerimise protsessis.

5. Metsasertifitseerimise võimalused

PEFC Eesti Metsasertifitseerimise Skeem annab võimaluse taotleda individuaalset metsamajandamise sertifitseerimist või metsaomanike grupi sertifitseerimist.

5.1. Sertifitseerimisel eristatakse järgmisi tegevusi

- 1) Metsamajandamise grupisertifitseerimine;
- 2) Metsaomaniku või –majandaja metsamajandamise individuaalne sertifitseerimine;
- 3) Puiduostmise või –töötlemise tarneahelas osalevate ettevõtete grupisertifitseerimine;
- 4) Puiduostmise või –töötlemise tarneahelas osaleva ettevõtte individuaalne sertifitseerimine.

5.2. Tegevuse hindamine ja sertifikaadi väljastamine

- 1) Metsamajandamise grupisertifitseerimisel hinnatakse metsaomanike tegevust metsade majandamisel. Sertifikaat väljastatakse grupiskeemi haldajale (taotleja). Grupiskeemis sertifitseerimise osalev metsaomanik saab kinnituse sertifikaadi väljastamise kohta.
- 2) Metsaomaniku või -majandaja metsamajandamise individuaalsel sertifitseerimisel hinnatakse omaniku või majandaja tegevust metsamajandamisel. Sertifikaat väljastatakse metsaomanikule või -majandajale.
- 3) Tarneahela grupisertifitseerimisel hinnatakse grupiskeemis osalevate ettevõtete tegevust. Sertifikaat väljastatakse grupiskeemi haldajale, skeemis osalev ettevõtte saab kinnituse tarneahela sertifikaadi väljastamise kohta.
- 4) Tarneahela individuaalsel sertifitseerimisel hinnatakse sertifikaati taotlevat ettevõtet, kes tegeleb puidu ostmise, töötlemise, tarnimise, töötlemise või turustamisega. Sertifikaat väljastatakse ettevõttele.

5.3. Metsasertifitseerimise täiendavad põhimõtted Eestis

- 1) Sertifitseerimise objektiks on metsaomaniku või –majandaja tegevus metsas. Kuna eeldatakse, et kõik sertifikaadi hoidjale kuuluvad metsad on sertifikaadiga kaetud, siis peavad metsaomanikud või –majandajad sertifitseerimisel võetud kohustusi täitma kõikidel maaüksustel, kus nad metsi majandavad, sõltumata omandi- või kasutusõigusest.
- 2) Metsaomanik võib teatud metsaalad sertifitseerimisprotsessist kõrvale jätta juhul kui omandis olevate maaüksuste pindala on väga suur või kui omandiga seotud ebaselgused ei võimalda kuluefektiivset sertifitseerimist läbi viia ja metsaomanik esitab põhjendused sertifitseerimisorganisatsioonile, mis õigustavad metsade osalist sertifitseerimist.
- 3) Metsamajandamise sertifikaat peegeldab ennekõike metsaomaniku või –majandaja vastutust järgida säästva metsamajandamise põhimõtteid täna ja tulevikus, majandades metsi vastavalt PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi reeglitele. Siiski võidakse sertifitseerimise käigus hinnata ka metsaomaniku või –majandaja varasemat tegevust. Metsaseaduse tahtlik rikkumine, mis eelneb metsamajandamise sertifikaadi taotlemisele, välistab võimaluse sertifikaat saada enne kui rikkumisega põhjustatud kahjud on kõrvaldatud ja hüvitatud. Metsaomaniku või –majandaja tegevust võib hinnata tagasiulatuvalt kuni viieaastase perioodi vältel, mis eelnes sertifitseerimistaotluse esitamisele.
- 4) Sertifitseeritud puiduks loetakse ainult kehtiva metsamajandamise sertifikaadiga kaetud kinnistult pärinevat puitu.
- 5) Metsamaterjali, mis on raiutud kehtiva metsamajandamise sertifikaadi alla mittekuuluvalt kinnistult metsamajandamise sertifikaati omava metsamajandaja poolt, ei loeta sertifitseerituks isegi juhul kui metsamajandajal on selle konkreetse kinnistu pikaajaline kasutusõigus.
- 6) Metsamajandajate jaoks on metsamajandamise sertifikaat kvaliteedimärk, mis kinnitab, et majandaja järgib säästva metsamajandamise põhimõtteid.

- 7) Kui kehtiva metsamajandamise sertifikaadiga kinnistu müüakse isikule, kellel ei ole metsamajandamise sertifikaati, siis ei saa seda kinnistut enam pidada sertifikaadiga kaetuks, kuid sellise kinnistu otnud isikul on võimalus sertifikaat saada lihtsustatud moel vastavalt protseduuri punktile 5.3.1. Lihtsustatud sertifikaadi taotlemine ei ole lubatud individuaalsel sertifitseerimisel.
- 8) Kui kehtivat metsamajandamise sertifikaati omav metsaomanik ostab sertifikaadiga katmata metsakinnistu, siis loetakse see kinnistu samuti sertifitseerituks kui metsaomanik on uue kinnistu ostust teavitanud sertifitseerimisorganisatsiooni.
- 9) Metsaomanik võib sertifitseerimisel osaleda volitatud isiku vahendusel, kuid ta peab olema isiklikult teadlik sertifitseerimisega kaasnevatest kohustustest.
- 10) Metsasertifitseerimisprotsessis võib osaleda ainult metsaomanik. Omandireformi õigustatud subjekt peab enne sertifikaadi taotlemist viima lõpule maa omandisse vormistamise.

6. Skeemi rakendamine erinevate sertifitseerimismudelite puhul

6.1. Grupisertifitseerimine

Metsade grupisertifitseerimine on grupi väike- või keskmise suurusega metsaomanike metsamajandamise sertifitseerimine ühe metsamajandamise sertifikaadi raames.

Kui rakendatakse grupisertifitseerimise mudelit, siis osalevad metsaomanikud protsessis grupiskeemi haldaja kaudu sõltumata metsakinnistu asukohast. Skeemi haldaja taotleb sertifitseerimist ja esindab metsaomanikke sertifitseerimisprotsessis. Grupiskeemi liikmed või muul moel skeemiga seonduvad metsaomanikud (näiteks ainult sertifitseerimise eesmärgil grupiga koostööd tegevad omanikud) võivad osaleda grupisertifitseerimises. Sertifitseerimisega hõlmatud metsapindala peab olema selgelt määratletud.

6.1.1. Grupiskeemi haldaja kohustused grupisertifitseerimisel

Grupiskeemi haldaja:

- 1) Teeb kindlaks sertifitseeritava ala;
- 2) Informeerib metsaomanikke võimalusest osaleda grupisertifitseerimises ja kogub kokku avaldused sertifitseerimise läbiviimiseks. Iga metsaomanik otsustab sertifitseerimisprotsessis osalemise iseseisvalt. Enamuse otsus grupisertifitseerimises osaleda ei ole siduv neile metsaomanikele, kes otsustasid sertifitseerimises mitte osaleda.
- 3) Sõlmib lepingud kõigi grupisertifitseerimises osalevate metsaomanikega. Metsaomanik võtab kohustuse täita kõiki PEFC Eesti Rahvuslikus Metsamajandamise Standardis sätestatud nõudeid.
- 4) Esindab sertifitseerimisavalduse esitanud metsaomanikke suhtlemises sertifitseerimisorganisatsiooniga (koostab ja edastab metsaomanike nimekirja koos andmetega nende metsakinnistute kohta ning kogub ja edastab kõik andmed, mis on vajalikud sertifitseerimise läbiviimiseks ning mida nõuab sertifitseerimisorganisatsioon).
- 5) Toetab metsaomanikke säästva metsamajandamise kava koostamisel aidates koguda vajalikku infot, dokumente ja vajadusel viies läbi uuringuid. Skeemi haldaja esindab ühtlasi metsaomanikke suhetes metsamajandamiskava koostajaga.
- 6) Varustab metsaomanikke sertifitseerimisnõuete täitmiseks vajaliku teabe ja koolitustega.
- 7) Informeerib metsaomanikke PEFC puidumüügi nõuetest (sh metsaomaniku kohustus veenduda raieõiguse müügil, et ostjal on kehtiv metsamajandamise sertifikaat või et ostja suudab metsamajandamisel muul viisil tagada PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi nõuete järgimise).

- 8) Haldab sertifikaadiga kaetud metsakinnistute registrit ning väljastab sertifitseerimisprotsessis osalevatele metsaomanikele kinnituse sertifikaadi kohta. Sertifitseeritud metsakinnistute register peab minimaalselt sisaldama järgmist teavet:
- Metsaomaniku nimi ja kontaktandmed;
  - Lepingu sõlmimise kuupäev;
  - Metsamaa pindala;
  - Kinnistusregistri kood ja katastritunnus.
- 9) Informeerib ja nõustab metsaomanikke, kes ei täida kõiki sertifitseerimisel kasutatava standardi nõudeid ning esitab konkreetseid soovitusi või ettekirjutusi nõuete täitmiseks. Kehtivate õigusaktidega vastuolu tuvastamisel peab grupiskeemi haldaja teavitama sertifitseerimisorganisatsiooni.
- 10) Informeerib EMSN-i grupisertifikaadiga kaetud metsaomanike arvust ning metsapindalast; läbiviidud auditite tulemustest ja grupiskeemiga liitunud uutele metsaomanikele väljastatud sertifitseerimiskinnitustest või grupiskeemist lahkunud metsaomanike kinnituste tühistamisest.
- 11) Viib valimipõhiselt läbi siseauditeid PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi Nõuete järgmise kohta konkreetsetel metsakinnistutel. Valimipõhine meetod on määratletud kui metsakinnistute siseauditi läbiviimiseks väljavalimise protsess, mille käigus hinnatakse metsamajandamise vastavust PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi nõuetele ja teistele rakenduvatele nõuetele. Valim peab hõlmama:
- a. minimaalselt ühe metsakinnistu kui grupiskeemis on kuni viis liiget;
  - b. minimaalselt kaks metsakinnistut kui grupiskeemis on kuus kuni kakskümmend liiget;
  - c. minimaalselt viis metsakinnistut kui grupiskeemis on kakskümmend üks või enam liiget. Grupiskeemi haldaja peab avastatud puudused dokumenteerima, neist metsaomanikku teavitama ja andma metsaomanikule praktilised juhised, kuidas standardi nõudeid täita. Kui metsaomanik ei täida talle antud juhiseid, siis peab grupiskeemi haldaja sellest informeerima sertifitseerimisorganisatsiooni.
- 12) Väljastab grupiskeemiga liitunud metsaomanikele kinnituse kehtiva sertifikaadi olemasolu kohta (täpsemad nõuded kinnituse kohta kehtestatakse EMSN-i poolt hiljem).

6.2. Individuaalne sertifitseerimine

Individuaalse sertifitseerimise puhul esitab sertifikaadi taotleja avalduse otse sertifitseerimisorganisatsioonile. Lepingu sõlmivad omavahel metsaomanik ja sertifitseerimisorganisatsioon.

Metsaomanikul ei või olla rohkem kui üks kehtiv metsamajandamise sertifikaat metsakinnistu kohta.

6.3. Metsamajandaja sertifitseerimine

6.3.1. Kui metsamajandajal on metsaomaniku sertifikaat, ei tähenda see automaatselt, et tal on ka metsamajandaja sertifikaat. Metsamajandaja sertifikaati tuleb taotleda eraldi.

6.3.2. Metsamajandaja sertifitseerimisel kasutatakse individuaalset sertifitseerimist. Metsamajandaja sertifikaati ei saa taotleda grupisertifitseerimisel. Metsamajandaja võtab sertifikaadiga kohustuse järgida kõiki PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi nõudeid, välja arvatud need nõuded, mis rakenduvad ainult metsaomanikele.

6.4. Tarneahela sertifitseerimine

6.4.1 Kõik ettevõtted, kes võtavad enda valdusesse metsamaterjali või töödeldud puitu selle transportimiseks, töötlemiseks või turustamiseks, võivad taotleda tarneahela sertifikaati.

6.4.2 Väikese või keskmise suurusega ettevõtetel on õigus kasutada tarneahela grupisertifitseerimist. Sellisel juhul esitab avalduse sertifitseerimiseks ettevõtte või grupiskeemi haldaja, kes esindab ettevõtteid sertifitseerimisprotsessis. Sertifikaat väljastatakse grupiskeemi haldajale ja grupiskeemis osalevale ettevõttele väljastatakse kinnitus kehtiva sertifikaadi kohta.

6.4.3 Tarneahela grupisertifitseerimise taotleja on kohustatud:

- 1) Tagama, et kõik skeemis osalejad täidavad tarneahela ja tootemärgistuse nõudeid,
- 2) Tagama, et kõigi skeemis osalejate ja nende tarneahela süsteemide kohta on olemas usaldusväärsed registrid,
- 3) Defineerima grupisisised reeglid, milles kirjeldatakse reeglid siseauditite ja aruandluse kohta ja tagama nende rakendamise.

6.4.4 Grupisisestes reeglites peab olema määratletud:

- 1) grupiga liitumise protsess ja sertifitseerimisnõuete täitmise kinnitus,
- 2) grupiskeemi haldaja ja taotleja vaheline lepinguline suhe,
- 3) grupiskeemi haldaja ja taotleja õigused ja kohustused;
- 4) liikme grupiskeemist väljaarvamise protseduurid, kui liige reegleid rikub;
- 5) juhtimissüsteemi elemendid, mis sisaldavad siseauditi protseduure, mittevastavuste kontrollimist ja parandustegevusi.

7. Vastutuse määratlemine sertifitseerimisel

7.1. Vastutuse määratlemine metsamajandamise sertifitseerimisel

Grupisertifitseerimisel sõlmitakse grupiskeemi haldaja ja metsaomaniku vahel kokkulepe metsamajandamise sertifitseerimiseks kehtivusega vähemalt viis aastat. Kokkulepe peab sisaldama vähemalt järgmisi kohustusi:

- 1) Metsaomaniku kohustust täita Eesti Vabariigi metsandust reguleerivaid seadusi ja PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi nõudeid, samuti kohustust kõrvaldada eksimused ja puudused, kui sertifitseerimisorganisatsioon või grupiskeemi haldaja on need tuvastanud;
- 2) Metsaomaniku kohustust teavitada grupiskeemi haldajat tema metsamaa pindala suurenemisest või vähenemisest (ja ka selgitust muutuse põhjuste kohta);
- 3) Metsaomaniku nõusolekut, et sertifitseerimisorganisatsioon ja grupiskeemi haldaja kontrollivad metsamajandamise vastavust PEFC Eesti Rahvusliku Metsamajandamise Standardi nõuetele;
- 4) Metsaomaniku kohustust tõendada, et metsamajandamisel kasutatud töövõtjad omavad kehtivat metsamajandamise sertifikaati või nad on muul moel võimelised tõendama, et metsamajandamisel täidetakse sertifitseerimisnõudeid;
- 5) Metsaomaniku kohustust avaldada sertifitseerimisorganisatsioonile või grupiskeemi haldajale kogu info varem läbiviidud metsatööde kohta, kui sertifitseerimisorganisatsioonil on teave metsaomaniku ebaseadusliku tegevuse kohta varasemal perioodil;
- 6) Metsaomaniku õigust kasutada lepingu allkirjastamise järel kolmeaastast üleminekuperioodi metsamajandamiskava koostamiseks.

7.1.1. Metsaomaniku või –majandaja individuaalsel sertifitseerimisel sõlmitakse leping sertifikaadi taotleja ja sertifitseerimisorganisatsiooni vahel. Lepingus peavad sisalduma kõik ülaltoodud sätted.

7.1.2. Metsaomanike ja metsamajandajate vahel sõlmitud lepingutes sätestatakse üheselt kohustus järgida kõiki sertifitseerimisnõudeid kõikidel metsakinnistutel sõltumata kinnistute kasutusõigusest või kuuluvusest.

7.2. Vastutuse määratlemine tarneahela sertifitseerimisel

7.2.1. Tarneahela sertifitseerimisel sõlmitakse sertifitseerimisorganisatsiooni ja sertifikaadi taotleja vahel leping, mis kehtib vähemalt viis aastat.

Lepingus peavad sisalduma vähemalt järgmisi kohustusi:

- 1) Ettevõtte kohustust täita Eesti Vabariigi seaduseid ning Eesti Metsasertifitseerimise Skeemi nõudeid, mis sisaldab ettevõtte kohustust kõrvaldada eksimused ja puudused, kui sertifitseerimisorganisatsioon või grupiskeemi haldaja on need tuvastanud;
- 2) Ettevõtte nõusolekut, et sertifitseerimisorganisatsioon ja grupiskeemi haldaja kontrollivad vastavust rakenduvatele nõuetele;
- 3) Ettevõtte kohustust rakendada kõiki meetmeid veendumaks, et PEFC logoga puit pärineb tööpoolest sertifikaadiga kaetud metsakinnistult;
- 4) Ettevõtte kohustust rakendada kõiki meetmeid veendumaks, et hangitud puit (sealhulgas mittersertifitseeritud) ei ole ebaseaduslikult raiutud;
- 5) Ettevõtte kohustust järgida kõiki PEFC tarneahela ja logo kasutuse nõudeid.

7.2.2. Grupisertifitseerimisel sõlmitakse ülaltoodud leping grupiskeemi haldaja ja sertifitseerimisorganisatsiooni vahel.

8. Sertifitseerimisprotsess

Metsamajandamise ja tarneahela sertifitseerimisel rakenduvad protseduurinõuded.

Lisaks käesolevale dokumendile rakenduvad metsamajandamise ja tarneahela sertifitseerimisel ning akrediteerimisprotseduurides kõik nõuded, mis on esitatud dokumendis „PEFC EST 3 – Välisaudiitorite ja sertifitseerimisorganisatsioonide kvalifikatsiooninõuded ning sertifitseerimisprotseduurid“ koos PEFC Tehnilise Lisaga 6 „Sertifitseerimise ja akrediteerimise protseduurid“.

Sertifitseerimisprotseduur koosneb järgmistest etappidest:

- 1) Sertifitseerimisavalduse esitamine ja lepingu sõlmimine;
- 2) Auditi ettevalmistamine;
- 3) Vabatahtlik eelaudit;
- 4) Sertifitseerimisaudit;
- 5) Sertifitseerimisotsus;
- 6) Juhendamine ja korrallised auditid.

8.1. Avalduse esitamine ja lepingu sõlmimine

Sertifitseerimisprotsess algab sertifitseerimisavalduse esitamisega. Avaldus peab olema allkirjastatud metsaomaniku/-majandaja/ettevõtte või taotleja volitatud esindaja poolt ning

edastatud sertifitseerimisorganisatsioonile. Grupisertifitseerimise avaldus peab olema allkirjastatud grupiskeemi haldaja volitatud esindaja poolt.

8.1.1. Grupisertifitseerimise avaldus peab minimaalselt sisaldama järgmist informatsiooni:

- 1) Grupiskeemi haldaja üldandmed (äriregistri kood; tegevusalad ja -kohad; liikmete arv);
- 2) Sertifitseerimisprotsessi ulatus (piirkond);
- 3) Grupisertifitseerimises osalevate metsaomanike/ettevõtete nimekiri ja andmed nende metsakinnistute kohta, mis on viidatud p 6.1.1.8.

8.1.2. Avaldusele lisatakse kokkulepe, mille on sõlminud metsaomanik/ettevõtte ja grupiskeemi haldaja.

8.1.3. Taotleja peab esitama maa omandi ja kasutusõigust tõendavad dokumendid, kui sertifitseerimisorganisatsioon seda nõuab.

8.1.4. Individuaalsel sertifitseerimisel esitab metsaomanik avaldusel andmed enda metsakinnistute kohta ja kui sertifitseerimisorganisatsioon seda nõuab; lisab dokumendid, mis tõendavad maa omandi või kasutusõigust ning esitab täiendavad dokumendid, nagu:

- 1) Kinnistusregistri väljavõtte või muu Eesti Vabariigi seadustes määratud dokument;
- 2) katastrikaart;
- 3) metsamajandamise soovitusel või – kava või metsakorralduse andmed (kui need on olemas);
- 4) sõlmitud majandamislepingud (nende olemasolul);
- 5) valitsusasutuste poolt väljastatud metsamajandamisega seotud dokumendid nagu kaitsekohustusteatised jms (nende olemasolul).

Metsaomanik peab avaldusel ära näitama enda poolt majandatavate metsade andmed, loetledes maaüksuste nimed, nende asukohta, pindala, maaomanike andmed ja kinnistusregistri koodid ning katastritunnused. Sertifitseerimisorganisatsioon võib nõuda täiendavate dokumentide esitamist, mis on loetletud käesoleva paragrahvi punktides 1-5.

8.1.5. Avaldus tarneahela sertifitseerimiseks peab minimaalselt sisaldama järgmist teavet:

- 1) sertifitseerimisprotsessis osalevate ettevõtete registreerimisandmed (äriregistri kood, asukoht ja aadress, juhatuse liikmete nimed ja kontaktandmed);
- 2) ettevõtete tegevusalad (puidu ostmine või töötlemine jne).

8.1.6. Sertifitseerimisleping sõlmitakse taotleja ja sertifitseerimisorganisatsiooni vahel peale avalduse esitamist ning enne sellele järgnevate sertifitseerimisprotseduuride läbiviimist.

8.2. Auditi ettevalmistamine

Sertifitseerimisorganisatsioon peab esitatud avaldust uurima ja veenduma, et:

- sertifitseerimisnõuded on selgelt sõnastatud, dokumenteeritud ja neist on aru saadud;
- kõik arusaamatused sertifitseerimisorganisatsiooni ja taotleja vahel on lahendatud;
- sertifitseerimisorganisatsioon on võimeline osutama sertifitseerimisteenuseid soovitud sertifitseerimise ulatusega kooskõlas.

8.2.1. Auditi meeskond

8.2.1.1. Sertifitseerimisorganisatsioon:

- 1) moodustab audiitorite meeskonna koos auditi fookusvaldkondade ekspertidega;
- 2) määrab juhtaudiitori;
- 3) annab auditimeeskonnale taotleja poolt esitatud dokumendid ning iseseisvalt kogutud taustainfo;
- 4) teavitab taotlejat ja EMSN-i auditimeeskonna koosseisust.

8.2.1.2. Audiitoritel peab olema piisav pädevus metsamajandamise ja looduskaitse vallas. Lisaks peavad audiitorid vastama kriteeriumitele, mis on esitatud standardites ISO/IEC 17065:2012 (Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid); ISO/IEC 17021 (Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele) ja ISO 19 011-2.

8.2.1.3. Auditi meeskonda võib täiendada tehniliste ekspertidega, kellel on nõuandev roll.

8.2.2. Sertifitseerimishindamise (auditi) kava

8.2.2.1. Sertifitseerimisorganisatsioon peab koostama auditi kava, et tagada ladus ja korrektne hindamine.

Kava peab sisaldama:

- 1) hindamise eesmärgid ja ulatust;
- 2) määratlust, milliseid sertifitseerimiskriteeriumeid täidab grupiskeemi haldaja ja milliseid metsaomanik/ettevõtte;
- 3) määratlust, millised asutused võivad omada sertifitseerimise läbiviimiseks olulist informatsiooni;
- 4) spetsiifilisi asjaolusid, mida peab teatud regioonides arvesse võtma;
- 5) määratlust, kas taotleja on esitanud asjakohased dokumendid;
- 6) hindamise aega ja kestust;
- 7) hindamise tingimusi ja kohti, kus hindamine läbi viiakse;
- 8) auditi meeskonna andmeid;
- 9) taotleja esindajaga läbiviidavate kohtumiste arvu ja ajakava;
- 10) konfidentsiaalsusnõudeid;
- 11) lõpparuande sisukorda, struktuuri ja eeldatavat valmimisaega.

8.2.2.2. Taotleja, EMSN ja auditi meeskond peavad hindamise kavaga tutvuma. Taotleja peab kava läbi vaatama ja heaks kiitma. Kui taotleja ei nõustu mõne hindamise kava aspektiga, siis peab ta esitama oma vastuväited juhtaudiitorile. Vastuväited lahendatakse juhtaudiitori, taotleja ja EMSN-i vahel enne auditi läbiviimist. Korrigeeritud hindamiskava peab olema asjaosaliste poolt heaks kiidetud enne hindamise algust või hindamise käigus.

8.3. Vabatahtlik eelaudit

Taotleja nõudmisel võib sertifitseerimisorganisatsioon läbi viia vabatahtliku eelauditi. Eelauditi eesmärgiks on hinnata taotleja poolt kogutud info ja kogutud tõendusmaterjal vastab sertifitseerimisnõuetele ning asjaolud, mis võiksid ilmselgelt välistada sertifikaadi väljastamise taotlejale. Taotleja peab sertifitseerimisavalduses ära näitama, kas ta soovib eelauditi läbiviimist.

8.4. Sertifitseerimisaudit

8.4.1. Auditi ulatus ja eesmärk

8.4.1.1. Auditi eesmärgi saavutamiseks vajaliku auditi ulatuse määrab juhtaudiitor.

8.4.1.2. Auditi eesmärk on hinnata, kas taotleja poolt kogutud info ja auditi käigus kogutud tõendid täidavad säästva metsamajandamise nõudeid.

8.4.1.3. Andmete ja tõendusmaterjalide kogumisel tuleb auditeerimisprotsessi kuluefektiivsuse tagamiseks võimalikult ulatuslikult kasutada sõltumatutes riiklikes registrites ja riigiasutustes olemasolevat teavet.

8.4.2. Auditi etapid

Audit koosneb järgnevatest etappidest:

- a) Teabe ja tõendusmaterjalide kogumine;
- b) Teabe ja tõendusmaterjalide hindamine;
- c) Kohtumine taotlejaga auditi tulemuste tutvustamiseks;
- d) Lõpparuanne.

8.4.2.1. Teabe ja tõendusmaterjalide kogumine

Sertifitseerimisorganisatsioon hindab, kas taotleja on esitanud kogu info, mis on nõutav taotluse ankeedil. Sertifitseerimisorganisatsioon võib nõuda täiendava info esitamist, kuid see info peab olema vajalik sertifitseerimise läbiviimiseks.

8.4.2.2. Teabe ja tõendusmaterjali hindamine

Paikvaatlus viiakse läbi eesmärgiga kontrollida taotleja poolt esitatud info ja tõendusmaterjali õigsust. Paikvaatluse käigus külastatavad ja hinnatavad metsakinnistud valitakse välja juhuvalimi põhjal.

Paikvaatluse käigus hindab auditi meeskond:

- 1) Kogutud info ja tõendusmaterjali õigsust, sh metsaomaniku või –majandaja tegevust ja töid, veendumaks, et puuduvad metsaseaduse rikkumised viimase viie aasta jooksul, mis võiksid välistada sertifikaadi väljaandmise.
- 2) Metsaomaniku/-majandaja teadlikkust metsasertifitseerimisega kaasnevatest kohustustest;
- 3) Metsaomaniku ja grupiskeemi haldaja vahelisi suhteid hindamaks, kuidas kontrollitakse metsaomaniku tegevuse järjepidevat vastavust sertifitseerimisnõuetele (hinnatakse grupisertifitseerimisel).

Tarneahela sertifitseerimisel tehakse kindlaks, kas ettevõtte rakendatud süsteem tagab sertifitseerimisnõuete järgimise.

8.4.2.3. Auditi lõpukoosolek

Hindamise läbiviimise järel korraldatakse tulemuste tutvustamiseks lõpukoosolek. Lõpukoosolekul osalevad juhtaudiitor, taotleja ja EMSN-i esindaja.

Auditi tulemusi esitletakse taotlejale moel, mis võimaldab tal küsida selgitusi mittevastavuste kohta. Auditi tulemused esitatakse lõpparuandes, sh kõik lahtiseletatud mittevastavused ja probleemid.

8.4.2.4. Lõpparuanne

Auditimeeskond esitab sertifitseerimisorganisatsioonile auditi aruande, milles on kirjeldatud kõik tähelepanekud metsamajandamise või tarneahela süsteemi vastavuse kohta sertifitseerimisnõuetele.

Sertifitseerimisorganisatsioon edastab sertifitseerimisauditi lõpparuande taotlejale. Aruandes on välja toodud kõik mittevastavused, mis peavad olema kõrvaldatud kõigi sertifitseerimisnõuetega vastavuse saavutamiseks.

Sertifikaadi taotleja võib esitada aruande kohta kommentaare kahe nädala jooksul sertifitseerimisaruande laekumisest arvates. Taotleja peab kirjeldama, milliseid tegevusi ta kavandab rakendada kõigi mittevastavuste kõrvaldamiseks.

Sertifitseerimisorganisatsioon edastab lõpparuande EMSN-le. Lõpparuande kokkuvõtte on avalik kõigile huvitatud isikutele.

8.5. Sertifitseerimisotsus

8.5.1. Otsuse, kas grupiskeemi haldaja, metsaomaniku, metsamajandaja metsade majandamise süsteem või ettevõtte poolt puidu päritolu tuvastamiseks kasutatav skeem vastab sertifitseerimisnõuetele, peab langetama sertifitseerimisorganisatsioon hindamise käigus kogutud andmetele tuginedes. Isikud, kes osalevad auditil, ei tohi otsustada sertifikaadi väljaandmise üle.

8.5.2. Mittevastavused sertifitseerimisnõuetele jagunevad suurteks ja väikesteks. Väiksem mittevastavus ei ole takistuseks sertifikaadi väljastamisele. Sertifitseerimisnõuetest tulenevalt, peab korrigeeriv tegevus järgnema kõikidele tuvastatud mittevastavustele.

8.5.3. Positiivse sertifitseerimisotsuse kohaselt võib taotleja saada sertifikaadi, mis kinnitab metsamajandamise vastavust sertifitseerimisnõuetele. Sertifikaat väljastatakse vahetult metsaomanikule või –majandajale, kui kasutatakse individuaalset sertifitseerimist.

8.5.4. Sertifitseerimisorganisatsioon võib teha tingimusliku sertifitseerimisotsuse. Sellisel juhul võib sertifikaadi väljastamise siduda nõudega kõrvaldada mittevastavus. Sertifitseerimisorganisatsioon annab metsaomanikule/majandajale/grupiskeemi haldajale/ettevõttele kolmekuulise tähtaja vastavuse saavutamiseks, kui parandustegevusega on mittevastavusi võimalik kõrvaldada. Sertifikaat väljastatakse siis, kui kõik mittevastavused on kõrvaldatud.

8.6. Korralised auditid ja resertifitseerimine

8.6.1. Sertifitseerimisorganisatsioon peab viima läbi regulaarseid auditid ja resertifitseerimisi, piisavalt lühikeste ajavahemikega, mis ei või auditite puhul ületada 365 päeva, et kontrollida, kas metsamajandamise süsteem ja tarneahela päritolu kontrolli süsteem vastab igal ajahetkel sertifitseerimisnõuetele. Resertifitseerimiste vaheline periood ei või ületada 5 aastat.

8.6.2. Korraliste auditite ulatus on väiksem kui resertifitseerimisel. Korraliste auditite käigus keskendutakse eriti sertifitseerimisel tuvastatud mittevastavustele ja puuduste kõrvaldamiseks vajalikele parandustegevustele.

8.6.3. Suurema mittevastavuse tuvastamisel korralise auditi käigus otsustab sertifitseerimisorganisatsioon kas metsaomanikul või ettevõttel on lubatud müüa puitu sertifitseerituna. Sertifitseerimisorganisatsioon on kohustatud sertifikaadi ära võtma, kui säästva metsamajandamise põhimõtteid on tõsiselt rikutud või kui tegemist on korduva tegevusega (rikkumisega). Kui tegemist on esmase rikkumisega või kui rikkumist on võimalik heastada, esitab metsaomanik/-majandaja või grupiskeemi haldaja või ettevõtte

sertifitseerimisorganisatsioonile rikkumise kõrvaldamiseks rakendatavate meetmete tegevuskava.

9. Vaided, kaebused ja vaidlustamisprotseduurid

- 9.1. EMSN moodustab alaliselt tegutseva erapooletu ja iseseisva organi vaidluste lahendamiseks (vaidluste lahendamise komitee).
- 9.2. Vaidluste lahendamise komitee õigused ja kohustused on määratud Eesti Metsasertifitseerimise Skeemi dokumendis “PEFC EST 4 – Juhised sertifitseerimisorganisatsioonidele ja audiitoritele metsamajandamise ja tarneahela sertifitseerimise läbiviimiseks” ning PEFC Tehnilises Dokumendis “PEFC ST 1002:2010 Metsamajandamise grupisertifitseerimine”.

10. Logo kasutamise reeglid

Tingimused, mille kohaselt võib anda õiguse PEFC logo kasutamiseks, on määratletud EMSN ja PEFC Nõukogu vahel sõlmitud lepinguga. Leping sätestab, et EMSN-l on õigus kasutada PEFC logo PEFC regulatsioonide ulatuses, mis on defineeritud PEFC standardis PEFC ST 2001:2008 (versioon 2) – PEFC Logo kasutamise reeglid – Nõuded ja PEFC ST 2001:2008 (versioon 2) PEFC Logo Kasutamise Reeglid – Täiendus 1.

PEFC tehnilist dokumenti “PEFC Logo Kasutamise Reeglid – Nõuded” rakendatakse Eestis metsasertifitseerimisele täies ulatuses.